

§ 7**Förvaltningens förslag till nya riktlinjer för fristående
förskolor i Stockholms stad****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till beslut med följande tillägg och ändringar:

Det är angeläget att utbildningsnämnden nu antar reviderade riktlinjer för fristående förskolor i Stockholms stad, vilka tydligt redovisar och tolkar skollagens, läroplanens och Skolverkets krav samt beskriver de rutiner som gäller i Stockholms stad för fristående förskolor vid godkännande och tillsyn samt för bidragsrelaterade frågor.

I dagsläget regleras nyckeltal såsom barngruppernas storlek inte i skollagen, läroplanen eller Skolverkets allmänna råd. Stockholms stad har därmed inte laglig rätt att reglera barngruppernas storlek för de fristående utförarna av förskoleverksamhet. Det är därför viktigt att staden för en dialog med de fristående utförarna kring den inverkan på kvaliteten som barngruppernas storlek och personaltätheten har och vi föreslår därför att följande stycke läggs in som avslutning på ”Inledningen” i riktlinjerna.

”Utbildningsnämnden vill framhålla vikten av att huvudmän för fristående förskolor uppmärksammar de av kommunfullmäktige fastställda riktmärkena för den kommunala förskoleverksamheten. Dessa innebär att antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) inte bör vara fler än 14 barn per grupp och att grupperna för de äldre barnen (4-5 år) inte bör bestå av fler än 18 barn. För fristående förskoleverksamhet är detta inget bindande krav, då utbildningsnämndens tillsyn inte får baseras på kommunalt fastställda riktmärken. Utbildningsnämndens uppfattning är dock att alltför stora barngrupper riskerar att missgynna barnens förutsättningar i förskolan och därmed försämra kvaliteten, vilket vi förväntar oss att även fristående huvudmän beaktar.”

Lagstiftningen tillåter förskolor med en konfessionell inriktning, vilket ger upphov till ett antal gränsdragningsfrågor. Mot bakgrund av detta vill vi ändra avsnittet ”2.1 Konfessionell inriktning” enligt nedan, vilket ligger i linje med lagstiftarens avsikt med bestämmelserna kring konfessionella inslag inom förskoleverksamhet.

Nedan stycke tas bort:

I en förskola med konfessionell inriktning kan det finnas ett visst utrymme för att inom ramen för utbildningen anordna enstaka konfessionella inslag, dock inte regelbundet och frekvent. Utrymmet för konfessionella inslag är dock mindre än i grundskolan eftersom gränsen mellan utbildning och undervisning är mindre tydlig i förskolan.

Nedan stycke läggs till och ersätter ovan stycke:

Gränsdragningen mellan utbildning och undervisning är inte lika tydlig i förskolan som i grundskolan. Detta till trots finns det inom det vidare begreppet utbildning utrymme för konfessionella inslag i verksamheten inom fristående förskolor. Av vikt är att barnet har möjlighet att uttrycka sina åsikter i denna typ av frågor och att åsikterna ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Nedan stycke justeras enligt nedan:

~~De enstaka~~ Alla konfessionella inslag i utbildningen ska vara frivilliga. För barn i förskoleåldern utövas bestämmanderätten i deras personliga angelägenheter enligt föräldrabalken av deras vårdnadshavare. Vårdnadshavarna ska därmed ge sitt skriftliga medgivande till deltagande i konfessionella inslag.

2. Utbildningsnämnden beslutar att de nya riktlinjerna gäller från och med den 1 januari 2016.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 november 2015, dnr 1.3.2–9818/2015.

Ärendet bordlades vid utbildningsnämndens sammanträde den 26 november 2015.

I kommunfullmäktiges budget för 2015 fick utbildningsnämnden i uppdrag att revidera riktlinjerna för godkännande och rätt till bidrag för enskilda huvudmän med särskilt fokus på bemanning och personalens utbildningsnivå.

Utbildningsförvaltningen har under året genomfört ett arbete med att revidera nuvarande riktlinjer i syfte att skapa ett tydligare ramverk av de uttolkningar som görs i nämndens tillsyns- och godkännandeprocess.

stad. Riktlinjerna utgår från de nationella kraven i skollagen och läroplanen gällande till exempel personalens kompetens, kvalitetsarbete, lokalernas utformning och barnsäkerhet.

De reviderade riktlinjerna innehåller flera ställningstaganden inom centrala områden för förskolan men även delvis nya bedömningsområden såsom exempelvis konfessionell inriktning, barnkonsekvensanalys och krav på förskollärare i Waldorffförskolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning. Inom ramen för beredningen har även andra instanser såsom stadens juridiska avdelning, stadsdelsförvaltningar, stadsledningskontoret och referensgruppen för fristående huvudmän givits möjligheten att komma med synpunkter på innehållet i riktlinjerna.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Att utbildningsnämnden antar utbildningsförvaltningens förslag till nya riktlinjer för fristående förskolor i Stockholms stad.
2. Att de nya riktlinjerna gäller från och med den 1 januari 2016.

Yrkande

Ordföranden Olle Burell (S) och ledamöterna Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) och Edith Ringmar (V) framlade ett eget föreslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Vice ordföranden Lotta Edholm (L) och ledamoten Markus Nordström (M) yrkade på återremiss av ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandet om återremiss mot avslag och fann att nämnden avslagit yrkandet om återremiss.

Ordföranden ställde det gemensamma förslaget från S, MP och V mot avslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

I den slutliga omröstningen meddelade vice ordförande Lotta Edholm m.fl. (L) och ledamoten Markus Nordström m.fl. (M) att de avstod från att rösta, med hänvisning till deras yrkande om återremiss.

Reservation

Markus Nordström m.fl. (M) och Lotta Edholm m.fl. (L) reserverade sig mot nämndens beslut avseende beslutet om återremiss och anförde följande:

I förslaget vill man stryka bort alla skrivningar om barngruppers storlek, om förskollärartäthet och om personaltäthet på de fristående verksamheterna. Besluten berör ungefär 20 000 barn i Stockholm som idag går på fristående förskola.

Genom detta skickar den rödgrönrosa majoriteten en tydlig signal att barngruppernas storlek inte är viktig i Stockholm och man kan verkligen fråga sig varför Socialdemokraterna väljer att ta strid mot små barngrupper.

Argumentet har varit att staden inte kan ställa sådana krav på fristående verksamheter. Detta samtidigt som den rödgrönrosa tidigare politiken varit att rikta vitesförelägganden mot de verksamheter som har en låg förskollärartäthet. Antingen håller politiken inte ihop i sak eller så har man inte klarat att agera på ett konsekvent sätt.

Den tydliga signalverkan som funnits i Stockholm både mot fristående och mot kommunala förskolor har bidragit till den höga kvalitet och den höga föräldranöjdhet vi har sett de senaste åren. Det handlar nämligen just om en tydlighet från stadens sida om hur staden ser på målen för förskolornas verksamhet. Det handlar också om att ge föräldrarna kunskapen om vad som gäller i stadens verksamheter för att de ska kunna känna till vad de kan ha för förväntningar på de fristående verksamheter där deras barn går.

Stick i stäv med majoritetens argument att man inte kan ställa krav på kvaliteten i förskolan har man valt just att ställa krav utöver lagstiftningen vad gäller konfessionella inslag i förskolorna. Effekten av föreliggande riktlinjer skulle bli att traditionella inslag som luciafirande skulle bli förbjudet i verksamheter med konfessionell profil men tillåtet i verksamheter utan sådan profil. Det är inte önskvärt och heller inte rimligt med sådana regler.

Det ärende som nu föreligger behöver arbetas om med ovanstående i åtanke. För att göra det behöver det återremitteras till förvaltningen.

Ersättaryttrande

John Kåberg (C) och Christian Carlsson (KD) hänvisade till reservationen gemensamt från Moderaterna och Liberalerna.